

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. XXI. de Cleric. peregrin.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

IN H. ZOESII JUS CANONICUM.

9

immediate instituti, nec de jure Divino, sicut nec prima tonsura, quæ non est Sacramentum, sicut & Trident. Sess. 23. cap. 2. denotat omnes Ordines præter Diaconatum & Sacerdotium ab Ecclesia institutos. Respondet illos immediate à Christo institutos implicitè in ipsa Sacerdotum & Diaconorum institutione, quos Ecclesia postea explicitè distinxit. Sic Christus officium Ostiarii exercuit flagello ejicendo ementes & vendentes in Templo dicens: *Ego sum ostium. Lectoris officium exercuit in medio Seniorum aperiens Librum Isaiae & legens: Spiritus Domini super me. Exorcistam egit, ejicendo Dæmones, Acolythum, quando dixit: Ego sum lux mundi. Subdiaconus quando linteo se præcinctus, & lavit pedes: Diaconum, quando corpus suum post Cenam Discipulis suis dispensavit, & quando dormientes excitavit dicens: Vigilate & orate. Sacerdotem egit, quando seipsum in ara Crucis pro Redemptione humana obtulit, idem Sacerdos & hostia.*

AD TIT. XXI.

De Clericis peregrin.

Ad finem Tituli adde: Ceterum hic admonere non erit inconveniens, cum Episcopus alienæ Diocesis subditum ordinare non possit absque superioris ejus licentia, quæ obtinetur per literas dimissorias, quod hæ vel sint speciales, si quis nimirum obtineat, quod v.g. Bambergensis subditus possit ordinari ab Archi-Episcopo Praensi, quæ expressio specifica hoc operatur, ut ab alio quam nominato ordi-

vari non debet. Arg. cap. 5. infr. de praesumpt. Aliæ iterum vocantur Generales, quando in hunc tenorem datur licentia, ut à quoque Episcopo ordinari possit. In dimissoriis autem specificè ordo, quem alteri Episcopo conferendi facultas datur exprimendus est, aliæ si in genere fiat mentio Ordinum, non comprehenduntur majores, multò minus id obtinebit, si Ordines minores tantum sint expressi c. i. h.t. Dimissorias potest dare Episcopus propriis suis subditis, sive sit Episcopus Originis, sive ratione domicilii, sive ratione beneficii. cap. cùm nullus eod. in 6. Archi-Episcopus autem subditis Episcopi, cùm non sit immediatus superior, eas dare non potest. Canonist. ad d. cap. cùm nullus. Ubietiam notandum, quod literæ dimissoriae differat à Commendatibus, nam literæ dimissoriae hunc habent effectum, quod quis per eas dimittatur à jurisdictione sui Episcopi, eique conferatur facultas suscipiendi Ordines ab alio Episcopo. Commendati ix autem sunt, quibus non dimittitur quis à jurisdictione, sed tantum datur licentia suscipiendi Ordines ab alio Episcopo.

Fit etiam mentio in multi Conciliis Chor-Episcoporum, qui erant duplices, alii Presbyteri, qui Episcoporum in villis Vicarii erant, quos hodie vocamus Decanos, vel Vicarios Foraneos, alii erant simul ordinati Episcopi, qui ex commissione Ordines conferre poterant, quos hodie vocamus Suffraganeos, inter quos tamen est differentia, quod nimirum Suffragenei ad proprium alicuius Ecclesie ab hostibus occupata titulum canonice ordinentur,

B

cùm

cum Chor. Episcopi tantum ordinati fuerint ad Ecclesiam ordinario subiectam, quod quemadmodum de jure fieri non debet, quoniam in eadem Civitate plures Episcopos jurisdictionem habentes esse non convenit, ita & Chor. Episcopi cassati & amplius in usu non sunt. *Layman, lib. 5. Tract. 9. cap. 9. num. 2.*

AD TIT. XXIX.

AD Num. 21. *adde*: Ubi observa, quod Delegatus debeat citato inserere verba commissionis delegatae, originale autem comparenti ostendere. *Myns. 3. obs. 1.*

Ad Num. 38. post verba L. 1. §. si Iudex ff. de judic. adde: Sic prorogari quidem potest de tempore ad tempus, non etiam de persona in personam. *Thom. Trivis. 1. decis. 49.*

AD TIT. XXX.

AD Num. 6. *in fin. adde*: Ubi incidenter nota, quod Nuncius Apostolicus debeat servare Ferias, vel Curiae Romanæ vel Civitatis in qua jus dicit. *Trivis. 1. decis. 31.*

AD TIT. XXXI.

POst verba de offic. legat. in 6. *adde*: Sic etiam non possunt agnoscere causas civiles Regularium contra ipsos motas, vel quovis modo defraude. *Trivis. 1. decis. 33.*

AD TIT. XXXII.

AD Num. 4. *in fin. adde*: Ubi inci-

denter nota, quod publici Doctores Magistratus civilibus præponendi sint. *Vernul. Instit. polit. lib. 3. tit. II. §. 7.*

AD TIT. XXXVIII.

AD finem Tituli post hac verba L. 6. *hoc tit. adde*: Advocatus quidem potest in causis civilibus causam minus probabilem suscipere, dummodo cliens de majori probabilitate admoneatur, non tamen licet in causa criminali dubia tueri partes Actoris sive Accusatoris, qui in tali casu graviter peccat contra reum, idem si agatur contra possessionem qui in iustè vexatur, cum in dubio judicetur pro eo. *Busenb. lib. 4. cap. 3. dub. 3.* In causa tamen criminali potest reum etiam fontem defendere, quia reus non tenetur ad poenam nisi convictus, ergo potest illa per se, vel per alium avertere, donec convincatur *Busenb. d. 1.*

Item tenetur pauperibus in gravi necessitate gratis patrocinati sine notabili tamen suo incommodo.

Advocans scienter in causa iusta, tenetur patti contra quam patrocinium præstitut ex peccato commissionis, damna resarcire, parti autem cui inservivit, ex peccato omissionis. Ita Busenbaum dictis locis.

AD TIT. XXXXI.

De Restitutione.

AD Num. 6. *post hæc verba*: *I. quod omnes de R. 7. in 6. adde*: Præviâ causa cognitione, in qua primò versatur, nam res minimafit, propter quam restitutio postulatur, neque enim obmini-